

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	253
Land:	Burundi
Kilde:	Lifos
Titel:	Rättsligt ställningstagande angående situationen i Burundi
Udgivet:	11. maj 2017
Optaget på baggrundsmaterialet:	6. juni 2017

Rättsligt ställningstagande angående

situationen i Burundi

1. Syfte och bakgrund

Syftet med denna kommentar är att ge en rättslig bedömning av situationen i Burundi. Lifos lägesanalys Burundi ligger till grund för bedömningen.¹

Rättschefen tog senast ställning till situationen i Burundi i juli 2016. Migrationsverket bedömde då att det rådde ett tillstånd av inre väpnad konflikt i hela landet i enlighet med 4 kap. 2 § första stycket 1 andra ledet utlänningslagen (2005:716).

2. Rättslig bedömning

2.1. Flyktingskap

Migrationsverket ska först pröva frågan om flyktingskap i enlighet med bestämmelsen i 4 kap. 1 § utlänningslagen.

Vid prövningen av flyktingskap ska vi särskilt ta hänsyn till om personen tillhör en utsatt grupp. Tillhörighet till en utsatt grupp får betydelse vid prövningen på det sättet att de individuella skälen inte behöver vara lika starka som i normalfallet för att den sökande ska ha gjort sannolikt att han eller hon är i behov av skydd. Den utsatthet som följer med grupptillhörigheten kan alltså göra det lättare för den sökande att uppfylla bevisbördan.²

¹ Migrationsverket, *Lifos lägesanalys Burundi* version 3.1, 2017-03-16 (Lifos 38962)

² RCI 11/2009, Rättschefens rättsliga ställningstagande angående flykting och skyddsbedömningsbedömningar rörande sökande som tillhör särskilt utsatta grupper.

Det bör i vanlig ordning vid bedömningen av ärenden som rör barn tas hänsyn till om beslutet eller åtgärderna i ärendet är i enlighet med barnets bästa enligt 1 kap. 10 § utlänningslagen.

Av landinformationen framgår att oppositionsmedlemmar och personer som uppfattas som oppositionella, till exempel personer som opponerat sig mot president Nkurunzizas tredje mandatperiod eller är bosatta i områden som uppfattas som oppositionella, riskerar repressalier från den burundiska regeringen. Familjemedlemmar riskerar också att drabbas. Den etniska tillhörigheten är en faktor som vi i detta sammanhang ska beakta eftersom tutsier ofta förknippas med oppositionen och det finns indikationer på att de i större utsträckning än hutuer varit föremål för våld under konflikten. Det är dock viktigt att komma ihåg att det i både den politiska och väpnade oppositionen samt i civilsamhället finns många hutuer.

Andra personer med en politisk profil, till exempel människorättsaktivister och journalister samt deras familjer är också utsatta grupper.

Kvinnor och flickor som gör sannolikt att de riskerar att utsättas för sexuella övergrepp löper risk att utsättas för förföljelse på grund av kön. Under konflikten har könsbaserat våld ökat och sexuellt och könbaserat våld ingår i mönstret av de övergrepp som förekommit under konflikten. Många kvinnor som har flytt landet har utsatts för sexuellt våld under flykten. Imbonerakure³, oidentifierade väpnade män och gränsvakter nämns som förövare. Dessutom har många kvinnor och flickor med koppling till oppositionella män eller som själva uppfattas som oppositionella varit föremål för sexuellt och annat våld utfört av säkerhetsstyrkorna. När vi bedömer om en kvinna tillhör denna kategori ska vi därför även ta hänsyn till politisk och tillskriven politisk uppfattning.

Om den sökande gör sannolikt att han eller hon är utsatt på grund av tillhörighet till någon av de ovan nämnda grupperna bör vi som regel bedöma personen som flykting.

Uppräkningen ovan är inte uttömmande och vi kan därför bedöma även andra som flyktingar. Vid den individuella bedömningen finns inget krav på att den sökande gör sannolikt att han eller hon tidigare har råkat ut för skyddsgrundande behandling, men detta kan vara en indikation på att fortsatt risk föreligger.⁴ Vi ska alltid göra en framåtsyftande riskbedömning av den sökandes situation med hänsyn till relevant och aktuell landinformation i det enskilda fallet.

³ Imbonerakure är ungdomsrörelsen i presidentens parti Conseil national pour la défense de la démocratie-Forces de défense de la démocratie (CNDD-FDD).

⁴ Prop. 2009/10:31 s. 101, MIG 2014:20 och RCI 11/2009.

2.2. Alternativt skyddsbehov

2.2.1. 4 kap. 2 § första stycket 1 första ledet utlänningslagen

Om Migrationsverket bedömer att den sökande inte är flykting ska vi bedöma om han eller hon är alternativt skyddsbehövande i enlighet med 4 kap. 2 § första stycket 1 första ledet utlänningslagen. Bestämmelsen har sin motsvarighet i artikel 3 Europakonventionen och i artikel 15 b i det omarbetade skyddsgrundsdirektivet. Vi ska göra en individuell bedömning av den sökandens anförda skyddsbehov och vid bedömningen ska vi ta hänsyn till de risker som kan uppstå med anledning av säkerhetssituationen i landet.

Enligt praxis är förutsättningen för att denna regel ska vara uppfylld att det finns en individuell risk för den sökande vid ett återvändande bara genom att vistas i det berörda området. Risken för att drabbas av det generella våldet finns då för alla som återvänder.⁵

Säkerhetssituationen i Burundi är allvarlig. Konflikten fortsätter, men med väsentligt lägre intensitet än för ett år sedan. Det öppna våldet, och då särskilt sammandrabbningar mellan säkerhetsstyrkor och väpnad opposition, har minskat samtidigt som regeringens repression mot oppositionella har ökat. Det innebär att det har skett en ökning av våld mot civila mål i riktade attacker. Granatattacker förekommer alltför ofta och det finns information om att hela områden som anses vara oppositionella utsätts på ett godtyckligt sätt. Konflikten är därför i dagsläget av sådan natur att urskillningslöst våld förekommer.

Migrationsverket bedömer inte att situationen är så allvarlig att alla som återvänder till landet löper en individuell risk att utsättas för sådan behandling som anges i artikel 3 Europakonventionen och artikel 15 b i det omarbetade skyddsgrundsdirektivet. Kriterierna för alternativt skyddsbehov enligt 4 kap. 2 § första stycket 1 första ledet utlänningslagen är inte uppfyllda.

Vi måste därför göra en individuell bedömning av om den sökande gjort sannolikt att han eller hon löper risk att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling.

2.2.2. 4 kap. 2 § första stycket 1 andra ledet utlänningslagen

Migrationsverket bedömer att det i dagsläget råder en inre väpnad konflikt i Burundi. Sammandrabbningar mellan säkerhetsstyrkor och väpnad opposition sker fortfarande om än mindre frekvent. Väpnade grupper utför attacker mot regeringsstyrkor och sammandrabbningar mellan militär och små grupper av väpnad opposition sker regelbundet utmed gränsen till Demokratiska Republiken Kongo (DRK). Med beaktande av landets ringa storlek tillsammans med svårigheterna att få information om hur situationen i dag ser ut är bedömningen att det råder inre väpnad konflikt i hela landet.

⁵ Europadomstolen, Sufi och Elmi mot Storbritannien (Applications nos. 8319/07 och 11449/07 [Lifos 29693]) och SR 30/2016, Rättsligt ställningstagande angående skyddsbedömningen vid väpnad konflikt och gränsdragningen mot bestämmelsen om andra svåra motsättningar.

Vi har ovan bedömt att konflikten är av sådan natur att urskillningslöst våld förekommer. Eftersom säkerhetsläget och våldsnivån varierar ska vi göra en individuell bedömning av den sökandes utsatthet i enlighet med Elgafaji-domens principer.⁶ Det innebär att när säkerhetsläget är allvarligt utifrån aktuell landinformation behöver inte den individuella risken vara så hög.

Om vi, vid en individuell bedömning, bedömer att den sökande är skyddsbehövande på grund av säkerhetsläget blir artikel 15 c skyddsgrundsdirektivet och 4 kap. 2 § första stycket 1 andra ledet utlänningslagen tillämpliga. Det innebär att sökanden ska beviljas status som alternativt skyddsbehövande.

2.3 Säker resväg

Prövningen av skyddsbehov ska alltid innefatta en prövning av återvändande. Det innebär att Migrationsverket måste ta hänsyn till om den sökandes resväg till hemorten är säker i den framtidsytande bedömningen. Vi ska bedöma om en resväg är säker i enlighet med 4 kap. 1, 2 -och 2 a §§ utlänningslagen. Eftersom detta ingår i prövningen av skyddsskäl är det sökanden som har bevisbördan för att det inte finns en säker resväg.⁷

Om vi i prövningen kommer fram till att resvägen till hemorten inte är säker finns ett skyddsbehov. För det fall skyddsbehovet endast avser resan till hemorten, och det alltså saknas ett skyddsbehov på hemorten, ska vi pröva om det finns ett internt flyktalternativ i vanlig ordning.

2.4 Internflykt

Burundi är ett litet land till ytan något mindre än Småland. Det är en faktor som måste vägas in i bedömningen av oroligheternas utbredning. Den väpnade konflikten är till största del koncentrerad till huvudstaden Bujumbura och dess närområde, men även övriga delar av landet har drabbats. Det är i dagsläget svårt att få information om säkerhetsläget utanför huvudstaden, vilket försvårar bedömningen om det finns effektivt skydd för den enskilda sökande på annan ort. Oroligheterna påverkar hela landet i varierande grad utifrån tillgänglig landinformation. De flesta som söker skydd på grund av den pågående konflikten har lämnat landet. Antalet burundiska flyktingar i regionen har fördubblats sedan januari 2016 och det uppskattade antalet internflyktingar är väsentligt lägre.

Mot bakgrund av dessa omständigheter bedömer Migrationsverket att det i dagsläget inte är möjligt, relevant och rimligt att hänvisa till ett internt flyktalternativ.

⁶ EU-domstolens dom den 17 januari 2009 i målet Elgafaji, C-465-07 (stora avdelningen), 2009-02-17 (Lifos 29964).

⁷ SR 29/2016, Rättsligt ställningstagande angående säker resväg i asylärenden.

2.5 Uteslutande från skyddsstatusförklaring

Om vi har konstaterat att den sökande är flykting eller alternativt skyddsbehövande ska vi utreda och bedöma om den sökande ska uteslutas från skyddsstatusförklaring enligt 4 kap. 2 b-c §§ utlänningslagen.

Mot bakgrund av den väpnade konflikten i Burundi bör vi vara uppmärksamma på om till exempel den sökande uppger sig ha deltagit i strider eller om sökanden har koppling till den sittande regeringen eller någon oppositionell gruppering. Vid asylutredningen bör vi ställa frågor om den pågående konflikten och sökandens eventuella inblandning. Även icke stridande parter begår grova våldsbrott och människorättsövergrepp i nuvarande konfliktsituation. Mot bakgrund av att brott mot mänskligheten även begåtts i historiska konflikter i Burundis grannländer, DRK och Rwanda, finns det anledning att vara uppmärksam på indikationer om deltagande i krigshandlingar bakåt i tiden.

2.6 Ny omständighet

Det förändrade säkerhetsläget är en sådan ny omständighet som Migrationsverket ska ta hänsyn till vid en prövning av verkställighetshinder enligt 12 kap. 18-19 §§ utlänningslagen.

Mot bakgrund av den stora osäkerhet som för närvarande råder i Burundi, särskilt med beaktande av faran för att konflikten ska få en mer framträdande etnisk dimension, bevakar vi noggrant händelseutvecklingen i landet.

Detta rättsliga ställningstagande har beslutats av undertecknad rättschef efter föredragning av rättsliga experterna

Rättschef